

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 195. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091050496/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

- blikket som det Evige» (84). Om det paradoks, hvori modsætningen mellem øjeblik og evighed ophæves ved, at Gud bliver menneske i tiden, handler især *Philosophiske Småler*. Tilsvarende kan den afstand og modsætning mellem det timelige og det evige, mellem dyr og engel (jf. 141), der fremkalder angsten, kun overvindes i troen. Kun her kan modsætningsparret timelighed – evighed forenes, blive til en virkelig-gjort *synese*. Det hedder om troen, at den »bestandig selv evig ung viker sig ud af Angestens Dødsøjeblik. Dette formaaer kun Troen: thi kun i Troen er Synthesen evigt og hvert Øjeblik mulig» (107)
- 80 *Inderne ... Kongerække ...*: S.K. har dette eksempel fra Hegel, som skriver, at der i den indiske litteratur nævnes tal, som ofte »ganz willkürlich gemacht sind. So heisst es von Königen, sie hätten nebzugtausend Jahr oder mehr regiert.» (*Werke*, IX, s. 200. (tal, som ofte) er fasisat ganske vilkårligt. Således hedder det om konger, at de havde regeret halvfjerds tusinde år eller mere.) – *nachinander og nebentinander*: efter-hianden og ved-siden-af-hianden. Hegel bruger disse betegnelser om tid og rum.
- 81 *præstens (præsentes dis)*: nærværende; guderne som nærværende, dvs. som umiddelbart indgribende. Se f.eks. Terents, *Phormio*, 345. – *Ingeborg*: der refereres til Esajas Tegnér's *Frihed's Saga* (1825), IX. – *mærkeligt*: bemærkelsesværdigt. – *to exaplines*: ordret: det pludselige.
- 82 *mønter*: at bevæge – *en atomo ...* i et nu og et øjeblik 1. Kor. 15,52. *atomo*: egl.: »atom«, udelelig størrelse. – *vilkaarlig*: dvs. ved en fri viljeshandling.
- 83 *philosophisk ... eller historisk*: i et udkast står: »mere filosofisk som hos Grækerne, eller mere historisk som naar man har kaldet Guddommen den gamle af Dage» (se Daniels Bog 7, 9, 13, 22. *Pap.* V B 55,7). – *den filosofiske Afsøen*: nemlig fra sanseligheden (i videste forstand); dette bestemmes i Platons *Faunon*, 64 a ff som filosofiens opgave i livet, hvorved han går over i »evigheden».
- 84 *discrimen*: skel – *det Tilkomende det Evige ...*: I jødedommen rettes forventningerne mod den *fremtid*, som Gud vil berede mennesker. I den kristne opfattelse kommer det tilkomende *igen som det Forbigaaende*, dvs. at Kristus, som historisk set tilhører fortiden, vil komme igen for det enkelte menneske, idet Kristus bliver samtidig virkelighed for den enkelte. – *gjorde Alt nyt*: sml. 2. Kor. 5,17. – *Tidens Fyde*: Gal. 4,4.
- 85 *si placet*: om man vil. – *Aanden kan ligesom ikke være tilstede*: jf. 64 om bløfferdigheden, hvor det gælder, at Aanden ligesom ikke kan vedkjende sig Yderspidsen af Synthesens, 67 om »det Erotiske Culmination», hvor ånden siger: »Kjære! her kan jeg ikke være Trediemand, derfor vil jeg skjule mig saa længe», 67-68 om fødselen, hvor ånden »er ligesom suspenderet». – *Lessings skønne Afhandling: Wie die Alten den Tod gebildet* (1769). C.E. Lessing, ty. forfatter og kritiker, 1729-81. – *gik ud som Skolebørnene ...*: gl. tale måde om gløderne i asken efter brændende papir, der går ud én efter én. Jf. H.C. Andersens eventyr »Hørren»: »det er Børnene